



FORSVARSMINISTERIET
PERSONALESTYRELSEN



HVIS DU KOMMER TIL SKADE...

ERSTATNINGSFORHOLD VED TILSKADEKOMST OG DØDSFALD UNDER UDSENDELSE I INTERNATIONALE OPERATIONER (INTOPS), DVS. TJENSTLIGT BEGRUNDET OPHOLD I KRIGSZONER, ANDRE HØJRISIKOOMRÅDER ELLER OMRÅDER, HVOR DER LØSES KONFLIKTFOREBYGGENDE, FREDSBEVARENDE, FREDSSKABENDE, HUMANITÆRE OG ANDRE LIGNENDE OPGAVER.

HVIS DU KOMMER TIL SKADE

Formålet med denne folder er at beskrive hovedlinjerne i det regelsæt, der gælder for erstatning under udsendelse i INTOPS. I pkt. 10. kan du finde en oversigt over bestemmelsesgrundlaget på området. Hvis uheldet er ude, vil din enhed underrette dine pårørende. Tjenestestedet stiller en kontaktofficer/kontaktperson til rådighed, der vil sørge for, at dine pårørende kan komme i kontakt med dig.

Kontaktofficeren/kontaktpersonen vil i samarbejde med Veterancentret (Garnisonen 1, 4100 Ringsted, tlf. nr. 7281 9700) kunne hjælpe med ansøgninger om erstatning samt med at løse eventuelle praktiske og sociale problemer. Endvidere kan Veterancentret, hvis du ønsker det, bistå med, at du får afklaret dine fremtidige beskæftigelsesmuligheder, herunder støtte dig i kontakten og samarbejdet med kommunen og andre myndigheder.

1. ARBEJDSSKADER

Anmeldelse

Hvis du kommer til skade under eller som følge af arbejdet, skal din skade anmeldes til Forsvarsministeriets Arbejdsskade- og Erstatningskontor (FAEK) via Forsvarets Arbejds- miljødatabase (FAD). Du skal sørge for at få en udskrift af anmeldelsen.

Ved operationer, der forestås af Hæren, anmeldes skaden direkte fra det pågældende missionsområde med efterretning til Trænregimentet (TRR). Ved operationer, hvor der er indsat enheder fra Søværnet, anmeldes arbejdsskader af den indsatte enheds arbejds- miljøgruppe. Ved operationer, hvor der er indsat enheder fra Flyvevåbnet, anmeldes arbejdsskader af den indsatte enheds miljøkoordinator i henhold til miljøhåndbogens procedure herom.

Hvis skaden anerkendes som en arbejdsskade efter arbejdsskadesikringsloven, kan følgende erstatning/godtgørelse komme på tale:

Varigt mén

Godtgørelsen afhænger af méngraden. Ved en méngrad på 100 procent udbetales 898.500 kr. som et engangsbeløb. Der ydes ingen godtgørelse, hvis méngraden er under 5 procent. Har du en méngrad på 5 procent, vil du få udbetalt 44.925 kr. Der kan blive tale om et mindre beløb grundet aldersreduktion.

Tab af erhvervsevne

Ydelsens størrelse afhænger af din årsløn i året før skaden og tabet af erhvervsevne (procenten). Ved tab på mindre end 50 procent udbetales et engangsbeløb. Ved tab på 50 procent eller derover udbetales der en ydelse pr. måned.

Udgifter til sygebehandling, genoptræning og hjælpemidler

Udgifter kan dækkes, så længe behandlingen mv. antages at have helbredende effekt på arbejdsskadens følger. Behandlinger kan eksempelvis være hos fysioterapeut eller kiropraktor. Udgifter til hjælpemidler kan for eksempel være til proteser.

Overgangsbeløb ved dødsfald

Overgangsbeløbet udgør 169.000 kr. og udbetales til den efterladte ægtefælle/registreret partner eller samlever (levet sammen i mindst to år) til dækning af de udgifter, der opstår i umiddelbar tilknytning til dødsfaldet, fx begravellesudgifter og flytteudgifter.

Tab af forsørger

Ydelsens størrelse afhænger af afdødes årsløn i året før skaden og beregnes som 30 procent af årslønnen. Var afdødes årsløn eksempelvis 275.000 kr., bliver den månedlige ydelse 6.875 kr. i max. 10 år. Erstatning til ægtefælle/registreret partner eller samlever forudsætter, at

ægteskabet/registreringen er indgået/sket inden dødsfaldet (fælles folkeregisteradresse inden dødsfaldet).

Erstatning til afdødes evt. samlevende partner forudsætter, at afdøde og partneren har levet sammen i mindst to år. Det er endvidere en forudsætning for tilkendelse af erstatning for tab af forsørger, at de nævnte efterlattes økonomiske forhold ikke er sådanne, at de må betragtes som selvforsørgende.

Forsørgertab til børn

Ydelsens størrelse afhænger af afdødes årsløn i året før skaden og beregnes som 10 procent af årslønnen og løber til barnets fyldte 18. år. Er barnet under uddannelse, kan ydelsen evt. løbe til dets fyldte 21. år. Var afdødes årsløn eksempelvis 275.000 kr., bliver den månedlige ydelse 2.292 kr.

Særlig godtgørelse til efterladte

Er dødsfaldet forvoldt forsætligt eller ved grov uagtsomhed, kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring tilkende en særlig godtgørelse til de efterladte, der stod afdøde særligt nær. Beløbet er 50.000-100.000 kr. men kan forhøjes til 150.000 kr. Efter praksis sker tilkendelse til efterladt ægtefælle og hjemmeboende børn. Boede afdøde hos sine forældre og evt. søskende, vil de efter praksis få tilkendt godtgørelse.

Udbetaling af erstatning og godtgørelse

Udgifter til sygebehandling, genoptræning og hjælpemidler udbetales som hovedregel af FAEK. Øvrige i pkt. 1 anførte beløb udbetales af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Du kan læse mere om arbejdsskader [her](#).

2. ERSTATNING OG GODTGØRELSE TIL PERSONEL UNDER UDSENDELSE I INTOPS

Forsvarets særlige erstatnings- og godtgørelsesordning (FSG)

Forsvaret yder en særlig godtgørelse, der kommer til udbetaling i tilfælde af død eller varigt mén.

Personskade i missionsområdet

Hvis du kommer til skade under ophold i missionsområdet eller under transport til og fra missionsområdet, kan der ydes godtgørelse for varigt mén. Godtgørelsen afhænger af méngraden. Ved en méngrad på 100 procent er godtgørelsen 4.365.400 kr. Der ydes ingen godtgørelse, hvis méngraden er under 5 procent.

Dødsfald i missionsområdet

Der ydes normalt erstatning i tilfælde af død, såfremt dødsfaldet sker under ophold i missionsområdet. Dette gælder også, hvis dødsfaldet sker i fritiden eller skyldes naturlig død, fx som følge af en hjerte-/karsygdom eller akut sygdom.

Ved tab af forsørger ydes 2.911.000 kr. Ved tab af ikke-forsørger ydes 1.453.400 kr. til afdødes bo. De nævnte beløb udbetales af FAEK.

Personskade uden for missionsområdet

Hvis du tager på leave eller R&R (rest and recreation) under din udsendelse i INTOPS, må du selv sørge for forsikringsdækning for personskade, herunder for behandlingsudgifter, transport til og behandling på sygehus samt hjemtransport. Der henvises i øvrigt til pkt. 6.

Dette gælder dog ikke, såfremt R&R er et socialt arrangement, der er planlagt og betalt af Forsvaret, og som du er beordret til at deltage i. Du er i så fald dækket, som om skaden var sket i missionsområdet.

Dødsfald i fritiden og naturlig død uden for missionsområdet

Som udsendt må du selv sørge for forsikringsdækning, jf. pkt. 6. Dette gælder dog ikke, såfremt R&R (rest and recreation) er et socialt arrangement, der er planlagt og betalt af Forsvaret, og som du er beordret til at deltage i. Du er i så fald dækket, som om dødsfaldet var sket i missionsområdet.

Kulancemæssig godtgørelse for svie og smerte (KSS)

Er du under udsendelse i INTOPS kommet til skade i tjenesten, kan du være berettiget til en kulancemæssig godtgørelse for svie og smerte. Godtgørelse ydes med 205 kr. pr. dag, du er syg som følge af skaden, og indtil arbejdet genoptages eller méngraden fastsættes. Godtgørelsens størrelse kan ikke overstige 78.500 kr.

Aktstykke 425

Er du under udsendelse i INTOPS kommet til skade i tjenesten, kan du være berettiget til aktstykke 425, som er en pensionslignende ydelse, der udbetales løbende og er skattepligtig.

Ordningen skal sikre, at overenskomstansatte opnår en pensionsmæssig ligestilling med tjenestemænd ved tilskadekomst under udsendelse i INTOPS. Den overenskomstansatte må derfor ikke være omfattet af tjenestemandspensionsloven eller civilarbejderloven. Derudover skal du have en anerkendt arbejdsskade, have fået fastsat et erhvervsevnetab på 15 procent eller mere og ikke have været i stand til at opretholde din ansættelse som følge af din arbejdsskade.

Ydelsen udbetales til den tilskadekomne eller dennes efterladte ægtefælle samt børn. Ydelsen udbetales alene til den nuværende ægtefælle. Eventuelle tidligere ægtefæller har ikke krav på en andel af ydelsen. Ydelsen udbetales ikke til samlever, separerede eller fraskilte ægtefæller. Ydelsen er en løbende og livsvarig ydelse, der reguleres ved overgang til folkepension. Imidlertid ophører ydelsen ved barnets fyldte 21. år.

Vi gør opmærksom på, at du i tilfælde af invaliditet eller dødsfald kan have andre pensionsmæssige forhold, hvor du eller dine pårørende ydes pension eller erstatning/godtgørelse afhængig af dine pensionsordninger.

Erhvervsbetingede sygdomme – herunder psykiske skader

Har du under udsendelse i INTOPS pådraget dig en erhvervsbetinget sygdom som eksempelvis en mave-/tarmsygdom eller en psykisk skade, er det vigtigt, at du underretter FAEK om forholdet, jf. pkt. 9. Forsvaret får ikke automatisk meddelelse om erhvervsbetingede sygdomme, idet disse sygdomme primært anmeldes af skadelidtes egen læge, der sender anmeldelsen direkte til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Hvis der er tale om en psykisk skade og denne ikke er omfattet af arbejdsskadesikringsloven, er der mulighed for, at den kan behandles efter lov om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte (særloven). FAEK vil få meddelelse om disse sager.

Tab eller beskadigelse af personlige ejendele samt bagageforsinkelse

Statens Tjenesterejseforsikring

Under udsendelse i INTOPS er du omfattet af statens almindelige tjenesterejseforsikring, der bl.a. dækker tab og beskadigelse af personlige ejendele som følge af brand, røveri og tyveri samt bortkomst/beskadigelse og forsinkelse af indskreven bagage. Forsikringen dækker dog eksempelvis ikke cykler eller andre transportmidler. Tab eller beskadigelse med videre anmeldes til Europæiske Rejseforsikring.

Du kan se forsikringsbetingelserne vedrørende statslige tjenesterejser på Europæiske Rejseforsikring [her](#).

Kulancemæssig godtgørelse efter personellovens § 11d

Såfremt der ikke kan ydes erstatning for et tab eller en beskadigelse efter tjenesterejseforsikringen, kan der muligvis ydes kulancemæssig godtgørelse efter personelloven. Der kan dog kun ydes godtgørelse med beløb svarende til de beløbsgrænser, der er fastsat i den almindelige tjenesterejseforsikring.

Det er blandt andet en forudsætning, at tabet eller beskadigelsen ikke skyldes væsentlig grad af egen skyld. Godtgørelse vil kunne ydes for de nødvendige, personlige ejendele, der medbringes under udsendelse i INTOPS og som mistes i forbindelse med tilstedeværelse i områder med krig eller krigslignende forhold,. Særligt kostbare genstande godtgøres ikke.

Ved tab skal du sende en ansøgning til den myndighed, der har udsendt dig med dokumentation for tabet samt forsikringselskabets afvisning.

3. FN-ERSTATNING

FN-observatører og personel udsendt i en FN-mission, som kommer til skade i tjenesten, kan muligvis få udbetalt erstatning fra FN. FAEK kan yde støtte til FN-veteraner i forbindelse med ansøgninger til FN-erstatninger. Støtten omfatter bistand til forberedelse og klargøring af sagen. Du kan rette henvendelse til FAEK, jf. pkt. 9, hvis du vil have hjælp til at søge erstatning fra FN.

Du kan læse mere om FN-erstatning og finde ansøgningsblanket [her](#).

4. ERSTATNINGSANSVARSLOVEN

Du kan rejse erstatningskrav over for Forsvaret, hvis du mener, at Forsvaret eller en ansat i Forsvaret ved fejl, undladelse eller forsømmelse har været skyld i din personskade. Du skal kunne bevise, at Forsvaret er "skyld" i skaden.

Hvis det vurderes, at Forsvaret har handlet ansvarspådragende, kan du være berettiget til ydelser efter erstatningsansvarsloven, herunder godtgørelse for svie og smerte og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste med videre.

Du skal rette et krav om godtgørelse/erstatning til FAEK, jf. pkt. 9.

5. GRUPPELIV OG "KRITISK SYGDOM"

Du kan som tjenestemand eller overenskomstansat være omfattet af Statens Gruppelivsordning. Det fremgår af din lønseddel, om du betaler til og er omfattet af ordningen (lønkode 3940). Forsikringssummen, der udgør 425.000 kr. udbetales ved den ansattes død til nærmeste pårørende, medmindre der er indsat en begunstiget. Til hvert barn under 21 år udbetales desuden 30.000 kr.

Ved visse kritiske sygdomme udbetales 150.000 kr. til den ansatte. Ved kritisk sygdom kan der blandt andet være tale om kræft, blodprop i hjertet, bypassoperation eller ballonudvidelse ved kranspulsåreforkalkning. Hvis dit barn under 18 år bliver ramt af en kritisk sygdom, udbetales 50.000 kr.

Du kan få yderligere oplysninger ved at henvende dig til Forenede Gruppeliv, Krumtappen 4, 1. sal, postboks 442, 2500 Valby, tlf.nr. 39 16 78 00, www.fg.dk (aftale nr. 85034), der tillige kan give oplysninger om dækning, eventuel indsættelse af begunstiget samt eventuel boafgift af forsikringssummen.

Som medlem af en faglig organisation som eksempel CS, HKKF og HOD kan du endvidere være omfattet af særskilte gruppelivsordninger, der administreres af Forenede Gruppeliv.

Du kan læse mere om sygdom og fravær [her](#).

6. PRIVATE FORSIKRINGER

Har du selv tegnet en ulykkes- eller fritidsforsikring eller har du en forsikring i dit forbund, kommer en evt. erstatning eller godtgørelse til fuld udbetaling, uafhængigt af, hvad du eller dine efterladte i øvrigt har fået tilkendt.

FAEK har imidlertid ikke mulighed for nærmere at oplyse om betingelserne i forsikringer tegnet af dig eller dit forbund.

Hvis du selv har tegnet en ulykkes- eller livsforsikring, bør du derfor rette henvendelse til forsikrings-selskabet for at høre om dækning for skader eller dødsfald, i det land/område hvor du skal udsendes, eller i det land, hvor du eventuel vil holde orlov.

7. ANDRE YDELSER

a. Efterindtægt:

Såfremt en civilarbejder ansat før 1.1.1999 eller en tjenestemand dør, ydes der efter tjenestemandsmanspensionsloven til ægtefælle/registreret partner eller til børnepensionsberettigede børn et beløb som efterindtægt svarende til afdødes løn i 3 måneder. Hvis dødsfaldet sker som følge af tjenesten, udbetales efterindtægt i 12 måneder. Efterlader civilarbejderen eller tjenestemanden sig hverken ægtefælle/registreret partner eller børnepensionsberettigede børn, udbetales efterindtægten i 3 måneder til boet.

Var afdøde funktionær, ydes der efter funktionærloven til ægtefælle/registreret partner eller til børn under 18 år efterindtægt svarende til afdødes løn i 1-3 måneder, afhængigt af om afdøde havde været ansat i 1, 2 eller 3 år.

Var afdøde overenskomstansat, kan der være andre og mere fordelagtige regler end de fastsat efter funktionærloven.

b. Særligt beløb til bonusberettiget personel omfattet af HKKF-overenskomst:

Hvis en skade, der er sket i tjenesten, medfører afskedigelse fra Forsvaret, kan der ydes et beløb, hvis størrelse afhænger af méngraden. Beløbet kan maksimalt udgøre 80.000 kr.

Ved dødsfald som følge af tjenesten udbetales 20.000 kr. til efterlevende ægtefælle eller registreret partner samt til hvert barn under 18 år, som afdøde havde forsørgelsespligt for, dog maksimalt 80.000 kr.

9. ADRESSE OG TELEFONNUMMER

Hvor intet andet er anført, sendes anmeldelser og ansøgning om erstatning/godtgørelse til Forsvarsministeriets Personalestyrelse, Forsvarsministeriets Arbejdsskade- og Erstatningskontor, Lautruphøj 8, 2750 Ballerup, tlf. 32 66 51 53. Daglig telefontid er mandag til torsdag fra kl. 09.00 til kl. 12.00.

10. MERE INFORMATION OM REGLERNE

- Reglerne findes i forskellige love og bekendtgørelser. De vigtigste er nævnt her:
- Lov om arbejdsskadesikring, jf. lovbekendtgørelse nr. 278 af 14. marts 2013
- Lov om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion, jf. lov nr. 336 af 2. april 2014
- Lov om Forsvarets personel, jf. lovbekendtgørelse nr. 667 af 20. juni 2006

- Bekendtgørelse om Forsvarets særlige erstatnings- og godtgørelsesordning, jf. bekendtgørelse nr. 129 af 28. februar 2005
- Lov om erstatningsansvar, jf. lovbekendtgørelse nr. 266 af 21. marts 2014

Reglerne kan findes på retsinformation [her](#).

Der kan endvidere henvises til følgende bestemmelser:

- Bestemmelse om behandling af erstatningssager i Forsvaret, jf. FPTBST 730-1 (2014-6)
- Retningslinjer for Forsvarsministeriets Arbejdsmiljøvirksomhed, jf. FMNVEJL 061-1 (2016-17)

Hvis du kommer til skade, kan du og dine pårørende desuden få juridisk vejledning og yderligere oplysninger om gældende lovgivning, praksis, sagsgang mv. ved henvendelse til FAEK, jf. pkt. 9.

De angivne beløb er gældende for afgørelser, der træffes fra 1. januar 2018 til og med 31. december 2018, medmindre andet er anført.